

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН, ПОЛІТОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ

Кафедра світового господарства і міжнародних економічних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи

Майя НІКОЛАЄВА

2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАКТИКУМ З ГЛОБАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОБЛЕМ

Рівень вищої освіти: другий

Галузь знань: 29 Міжнародні відносини

Спеціальність: 292 Міжнародні економічні відносини

Освітньо-професійна програма: Міжнародні економічні відносини

ОНУ
2022-2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Практикум з глобальних економічних проблем». Одеса, ОНУ, 2022. – 14 с.

Розробники: Бичкова Н.В., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин ФМВПС ОНУ.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин
Протокол № 1 від «26» серпня 2022 р.

Завідувач кафедри

(Сергій ЯКУБОВСЬКИЙ)
(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПП

(підпис)

(Тетяна РОДІОНОВА)
(ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК)
Факультету міжнародних відносин, політології та соціології

Протокол № 1 від «30» 08 2022 р.

Голова НМК

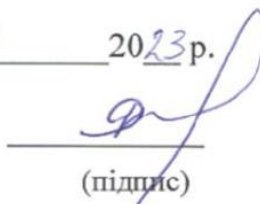
(підпис)

(Олег ХОРОШИЛОВ)
(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри світового господарства і МЄВ

Протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(Сергій ЯКУБОВСЬКИЙ)
(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(_____)
(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 залікових модулів – 2 змістових модулів – 2 ІНДЗ* – Аналіз глобальної економічної проблеми та шляхів її вирішення	Галузь знань 29 – Міжнародні відносини (шифр і назва) Спеціальність 292 – Міжнародні економічні відносини (код і назва) Рівень вищої освіти: другий	Вибіркова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		2-й	
		<i>Семестр</i>	
		3-й	
		<i>Леції</i>	
		-	-
		<i>Практичні, семінарські</i>	
			-
		<i>Лабораторні</i>	
		30 год	-
		<i>Самостійна робота</i>	
		60 год.	
		у т.ч. ІНДЗ*: - 20 год.	
Форма підсумкового контролю: залік			

* – за наявності

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують міжнародний профіль фахівця в області міжнародних економічних відносин.

Мета дисципліни - поглиблення та систематизація знань щодо впливу глобалізації на світовий інтеграційний процес і формування національних стратегій економічного розвитку; отримання знань про сутність і природу глобалізації, аналіз позитивних та негативних наслідків сучасної глобалізації; ознайомлення з основними проблемами глобалізації; вивчення сучасних ідеологічних концепцій розвитку глобальної економіки; отримання знань про геополітичний статус України та пріоритети її зовнішньої економічної політики.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- дати загальну характеристику філософського контексту глобалістики та глобалізації;
- проаналізувати основні глобальні проблеми на рівні світової та національних економік;
- виявити стратегії глобалізації та вміти оцінювати включення країни до глобалізаційних процесів;
- звернути увагу студентів на ті глобальні економічні проблеми, які є актуальними для України.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей:**

Інтегральна: здатність виявляти та розв'язувати складні задачі і проблеми, генерувати нові ідеї у сфері міжнародних економічних відносин та/або під час навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

а) загальних (ЗК):

ЗК 1. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

б) спеціальних (фахових):

СК 4. Здатність оцінювати масштаби діяльності глобальних фірм та їхні позиції на світових ринках.

СК 6. Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин і аналізі їхнього впливу на економічний розвиток країн.

СК 7. Здатність аналізувати й оцінювати геоекономічні стратегії. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку країн з позиції національних економічних інтересів.

СК 8. Здатність прогнозувати тенденції розвитку міжнародних ринків з урахуванням кон'юнктурних змін

Очікувані результати навчання:

ПРН 9. Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках.

ПРН 11. Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин.

ПРН 12. Визначати геоекономічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.

3.ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ФІЛОСОФІЯ ГЛОБАЛІСТИКИ

Тема 1. Загальна теорія і методологія глобалістики

Визначення термінів. Критерії виділення глобальних проблем. Передумови виникнення глобальних проблем. Глобалізація. Аспекти глобалізації: політичний, економічний, культурний, екологічний. Глобалізація як основна тенденція розвитку сучасної світової системи. Глобальна безпека. Антиглобалізація.

Тема 2. Історія розвитку глобалістики

Історичний нарис проблем минулого. Глобальний еволюціонізм. Проблеми які людство вирішило та які не були вирішені. Умови формування глобалістики. Основні концепції глобалістики. Римський клуб: історія створення, мета, завдання, досягнення.

Тема 3. Глобалізація як економічна категорія

Сутність та особливості глобальної економіки. Джерела конкурентоспроможності в глобальній економіці. Фактори, що визначають форму й результат конкурентної боротьби. Концепції розвитку глобальної економіки. Недоліки концепцій розвитку глобальної економіки. Фактори глобального розвитку.

Тема 4. Проблеми та стратегії глобалізації

Передумови глобалізації. Генезис глобальної інтеграції. Позитивні та негативні наслідки сучасної глобалізації. Характеристика основних проблем глобалізації. Сутність глобальної стратегії в загальному сенсі. Сутність глобальної стратегії у більш вузькому розумінні. Сучасні ідеологічні концепції формування глобальних стратегій. Концепція багатопольярного світу. Концепція „переходу впливу”. Концепція „уніпольярного світу”.

Тема 5. Транснаціоналізація в умовах глобалізації

Сутність та елементи процесу транснаціоналізації. Роль ТНК в світогосподарських процесах. Критерії визначення ТНК. Глобалізація товарних ринків. Глобальний ринок капіталів та його сегменти. Досягнення сучасних глобальних ринків. Глобальні ринки робочої сили. Глобальна економіка та „філософія світового виробництва”. Характерні ознаки глобального виробництва.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ГЛОБАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ РОЗВ'ЯЗАННЯ

Тема 6. Соціально-економічні проблеми

Світова демографічна ситуація та демографічна політика. Взаємозалежність між народонаселенням планети та виснаженням природних ресурсів. Демографічна ситуація та демографічні тенденції в Україні та інших країнах світу. Шляхи вирішення демографічної проблеми. Загроза світової війни. Війна як продовження політики іншими засобами. Ядерна війна як припинення всякої політики. Проблеми роззброєння й попередження військових конфліктів. Тероризм. Види тероризму і терористичної діяльності, проблема класифікації. Динаміка феномена тероризму в ХХ столітті. Етнічні проблеми, конфесіональні конфлікти сучасності. Агресія. Етологія. Нерівномірний економічний розвиток (проблема «півночі-півдня»). Проблема подолання відсталості країн, що розвиваються й встановлення нового світового порядку. Проблема соціально-економічної нерівності.

Тема 7. Фінансово-економічні проблеми

Транснаціоналізація капіталу. Сучасні тенденції транснаціоналізації виробництва і капіталу. Фінансові кризи та їх вплив на світову економіку. Види системних криз. Форми прояву фінансових криз. Циклічність економічного розвитку та показники ідентифікації зміни фази циклу. Наслідки кризових явищ в економіці. Стан та динаміка міжнародного боргу. Основні наслідки боргових криз та методи їх подолання. Роль центральних банків та ФРС США в забезпеченні сталого розвитку світової фінансової системи. Вплив окремих ТНК та особистостей на поведінку учасників фінансового ринку. Валютний політика провідних країн світу (долар/євро/юань).

Тема 8. Регулятивні механізми глобальної економіки

Роль держав та інших політичних і громадських утворень у вирішенні глобальних викликів і загроз. Роль міжнародних організацій у вирішенні глобальних проблем людства. Об'єктивність формування глобальної системи регулювання світогосподарських відносин. Формування глобальної системи регулювання світогосподарських відносин. Проблеми глобальної регулюючої системи. Вплив глобальної регулюючої системи СОТ на розвиток світової економіки. Глобальні регуляторні інститути. Система цілей сталого розвитку ООН та методи оцінки ефективності реалізації стратегії сталого розвитку.

Тема 9. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації

Проблема конкурентоспроможності України в глобальній економіці. Необхідність інтеграції національного промислового комплексу до світової

промислової системи. Шляхи вирішення проблеми національної конкурентоспроможності в умовах глобалізації. Проблеми і перспективи співробітництва з СОТ у контексті забезпечення глобальної конкурентоспроможності України. Перспективи та проблеми приєднання України до Європейського Союзу.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Філософія глобалістики										
Тема 1. Загальна теорія і методологія глобалістики	6			2	4					
Тема 2. Історія розвитку глобалістики	8			4	4					
Тема 3. Глобалізація як економічна категорія	6			2	4					
Тема 4. Проблеми та стратегії глобалізації	8			4	4					
Тема 5. Транснаціоналізація в умовах глобалізації	8			4	4					
Разом за змістовим модулем 1	36			16	20					
Змістовий модуль 2. Глобальні економічні проблеми та шляхи їх розв'язання										
Тема 6. Соціально-економічні проблеми	9			4	5					
Тема 7. Фінансово-економічні проблеми	9			4	5					
Тема 8. Регулятивні механізми глобальної економіки	7			2	5					
Тема 9. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації	9			4	5					
Разом за змістовим модулем 2	34			14	20					
ІНДЗ	20				20					
Усього годин	90			30	60					

* – за наявності

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

Практичні заняття не передбачені.

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Термінологія та методологія глобалістики	2
2	Концепції розвитку глобальної економіки	4
3	Глобальний еволюціонізм	2
4	Позитивні та негативні наслідки сучасної глобалізації	4
5	Роль ТНК в світогосподарських процесах	4
6	Вплив демографічної ситуації на економічний розвиток країн	4
7	Фінансово-економічні чинники глобальних проблем	4
8	Роль міжнародних організацій у вирішенні глобальних проблем людства	2
9	Аналіз актуальних глобальних економічних проблем для України	4
	Разом	30

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми / види завдань	Кількість годин
1	Глобалізація як основна тенденція розвитку сучасної світової системи [1]	4
2	Римський клуб: історія створення, мета, завдання, досягнення	4
3	Фактори глобального розвитку [2]	4
4	Сучасні ідеологічні концепції формування глобальних стратегій [1]	4
5	Глобальна економіка та „філософія світового виробництва” [2]	4
6	Проблема соціально-економічної нерівності [1]	5
7	Валютний політика провідних країн світу (долар/євро/юань) [1]	5
8	Сталий розвиток та система цілей сталого розвитку ООН [2]	5
9	Перспективи та проблеми приєднання України до Європейського Союзу [1]	5
10	Виконання ІНДЗ [3]	20
	Разом	60

До самостійної роботи відноситься:

[1] – підготовка до лекцій, практичних, семінарських, лабораторних занять;

[2] – написання рефератів, підготовка доповіді, есе;

[3] – аналіз джерел, збір інформації та виконання ІНДЗ.

ІНДЗ. На основі теоретичних матеріалів та необхідних вихідних статистичних даних, кожний студент самостійно обирає глобальну економічну проблему, обґрунтовуючи її актуальність для економічного розвитку України. Виконане завдання оформляється за технічними вимогами курсової роботи, обсяг завдання – до 10 сторінок. Оцінка за завдання виставляється під час його захисту студентом, який проводиться на останньому занятті та в часи консультацій викладача на кафедрі. Максимальна кількість балів за завдання – до 20 балів у складі загальної підсумкової оцінки за семестр.

9. Методи навчання

Реалізація навчальної дисципліни передбачає використання словесних методів (лекція, дискусія, обговорення проблемних питань щодо застосування методів оцінки

ризиків інвестування), наочних (використання мультимедійних презентацій, презентація власних досліджень) та практичних методів (проведення практично-орієнтованих занять з використанням аналітичних баз фінансових даних, обговорення та вирішення бізнес-кейсів, використання інформаційних англомовних ресурсів).

10. Методи контролю

Поточне оцінювання усних відповідей та письмових завдань, завдань, що виносяться на самостійне опрацювання, оцінювання індивідуального завдання; підсумковий письмовий тест. Підсумковий контроль – **залік**.

Критерії оцінювання результатів навчання:

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно	студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом на підставі наданої викладачем літератури з інвестиційного менеджменту; вільно та аргументовано викладає вивчений матеріал під час усних виступів; повністю розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому додаткову літературу; висловлює свої думки, робить висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки. Здобувач проявляє креативний підхід до виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи; проводить аналіз та порівняння вивченого матеріалу.	творчо розкриває сутність практичних питань під час практичного заняття, використовуючи додаткову літературу; використовує теоретичні знання при виконання індивідуальної та самостійної роботи; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
Добре	добре володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу з інвестиційного менеджменту; вільно використовує категоріальний апарат дисципліни; при представленні деяких питань не вистачає аргументації відповіді та застосування додаткової, самостійно вивченої інформації; допускаються при цьому окремі дрібні неточності.	правильно відповів на більшість запитань від викладача; виконав всі індивідуальні та самостійні завдання, але не достатньо повно їх розкрив та не використав додаткову літературу, що пропонується даною програмою.

Задовільно	володіє навчальним матеріалом та категоріальним апаратом на початковому рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зав'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час відповідей та не надає аргументації щодо них.	має елементарні навички виконання завдання; правильно відповідає на половину запитань; виконав на задовільному рівні індивідуальні та самостійні завдання.
Незадовільно з можливістю повторного складання	студент володіє навчальним матеріалом на початковому рівні; не володіє категоріальним апаратом; не може надати чітких відповідей та робити висновки.	не виконав індивідуального та самостійних завдань, але може дати відповідь на декілька питань для підсумкового контролю.
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє категоріальним апаратом та навчальним матеріалом	не виконав індивідуальне та самостійні завдання та не може дати відповідь на жодне питання з підсумкового контролю

11. Питання для підсумкового контролю

1. Сутність, ознаки та передумови глобалізації.
2. Критерії та передумови виділення глобальних проблем.
3. Аспекти глобалізації: політичний, економічний, культурний, екологічний.
4. Глобалізація як основна тенденція розвитку сучасної світової системи.
5. Глобальна безпека. Антиглобалізація.
6. Глобальний еволюціонізм.
7. Умови та основні концепції формування глобалістики.
8. Римський клуб: історія створення, мета, завдання, досягнення.
9. Сутність та особливості глобальної економіки.
10. Джерела конкурентоспроможності в глобальній економіці.
11. Концепції розвитку глобальної економіки.
12. Генезіс глобальної інтеграції.
13. Позитивні та негативні наслідки сучасної глобалізації.
14. Сучасні ідеологічні концепції формування глобальних стратегій.
15. Концепція багатополярного світу.
16. Концепція „переходу впливу”.
17. Концепція „уніполярного світу”.
18. Сутність та елементи процесу транснаціоналізації.
19. Роль ТНК в світогосподарських процесах.
20. Критерії визначення ТНК.
21. Глобалізація товарних ринків.
22. Глобальний ринок капіталів та його сегменти.
23. Глобальні ринки робочої сили.
24. Глобальна економіка та „філософія світового виробництва
25. Світова демографічна ситуація та демографічна політика.

26. Демографічна ситуація та демографічні тенденції в Україні та інших країнах світу.
27. Шляхи вирішення демографічної проблеми.
28. Загроза світової війни та зони постійних військових конфліктів.
29. Ядерна війна та превентивні заходи нерозповсюдження ядерної зброї.
30. Проблеми роззброєння й попередження військових конфліктів.
31. Тероризм. Види тероризму і терористичної діяльності, проблема класифікації.
32. Етнічні проблеми, конфесіональні конфлікти сучасності.
33. Нерівномірний економічний розвиток (проблема «півночі-півдня»).
34. Проблема подолання відсталості країн, що розвиваються й встановлення нового світового порядку.
35. Проблема соціально-економічної нерівності.
36. Транснаціоналізація капіталу.
37. Сучасні тенденції транснаціоналізації виробництва і капіталу.
38. Фінансові кризи та їх вплив на світову економіку.
39. Форми прояву фінансових криз.
40. Циклічність економічного розвитку та показники ідентифікації зміни фази циклу.
41. Наслідки кризових явищ в економіці.
42. Стан та динаміка міжнародного боргу.
43. Основні наслідки боргових криз та методи їх подолання.
44. Роль центральних банків та ФРС США в забезпеченні сталого розвитку світової фінансової системи.
45. Вплив окремих ТНК та особистостей на поведінку учасників фінансового ринку. Валютний політика провідних країн світу (долар/євро/юань).
46. Роль держав та інших політичних і громадських утворень у вирішенні глобальних викликів і загроз.
47. Роль міжнародних організацій у вирішенні глобальних проблем людства.
48. Проблеми глобальної регулюючої системи.
49. Вплив глобальної регулюючої системи СОТ на розвиток світової економіки. Глобальні регуляторні інститути.
50. Система цілей сталого розвитку ООН та методи оцінки ефективності реалізації стратегії сталого розвитку.
51. Проблема конкурентоспроможності України в глобальній економіці.
52. Шляхи вирішення проблеми національної конкурентоспроможності в умовах глобалізації.
53. Проблеми і перспективи співробітництва з СОТ у контексті забезпечення глобальної конкурентоспроможності України.
54. Перспективи та проблеми приєднання України до Європейського Союзу.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний та періодичний контроль			Сума балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	ІНДЗ	

40	40	20	100
----	----	----	-----

Поточний та періодичний контроль									Сума балів	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					Індивідуальне самостійне завдання
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	20	
0	5	5	5	5	5	5	5	5		
Контрольна робота – 20 б					Контрольна робота – 20 б					

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
85-89	B	
75-84	C	
70-74	D	
60-69	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

- Презентації тем курсу, корисні матеріали, література розміщені у Гугл-диску за посиланням:
<https://drive.google.com/drive/folders/1M5AnuazqhMpFM5d6Fe8oBAPa3ayOh4d>
- Рекомендована література.
- Електронні інформаційні ресурси.

14. Рекомендована література

Основна

- Глобальна економіка : навчальний посібник / О.В. Кот, О.А. Круглова, Л.Л. Носач, Л.О. Чернишова, К.Ю. Величко, О.І. Печенка. – Електрон. дані. – Х.: ХДУХТ, 2019. – 141 с.
- Глобальна економіка : навч. посіб. / О. В. Довгаль, У. Я. Андрусів, О. В. Ткаліч, О. С. Павленко. Івано - Франківськ: ФОП Супрун В.П., 2019 – 262 с.
- Глобальна економіка: навчальний посібник: у 2-х частинах. / В. В. Липов. – Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 235 с.

4. Козак Ю.Г. Міжнародні економічні відносини. Навч. посібник. – Одеса-«ТОВ.ПЛУТОН» , 2016. – 352 с.
5. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / Колектив авторів; за редакцією С.О. Якубовського, Ю.О. Ніколаєва. – Одеса: «Одеський національний університет імені І.І. Мечникова», 2015. – 305 с.
6. Міжнародні економічні відносини: підручник / За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 602 с.
7. Суліма Є.М., Шепелєв М.А. Глобалістика К. : Вища школа, 2010. - 544 с
8. Joseph E Stiglitz Globalization and Its Discontents Revisited Anti-Globalization in the Era of Trump. – W W Norton & Co Inc - 2017. – 492p.
9. Eichengreen, Barry. Globalizing Capital: A History of the International Monetary System. Princeton University Press, 2018.

Додаткова

1. Міжнародні економічні відносини: практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» на пряму підготовки 6.030503 «Міжнародна економіка» / В.В. Дергачова, О. М. Згуровський, І.М. Манаєнко; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 80 с. – URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/23063>
2. Киреев А. П. Международная экономика. Международная микроэкономика: движение товаров и факторов производства. Учебное пособие. / А. П. Киреев. – в 2-х частях. – Ч.1. – М.: Международные отношения, 2010. – 416 с.
3. Міжнародні економічні відносини : підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. – 612 с.
4. Транснаціональні корпорації/ І.О. Давидова, К.Ю. Величко, О.І. Печенка–Харків: Видавництво «Форт», 2018. – 175с.
5. World Bank. 2021. *Global Economic Prospects, January 2021*. Washington, DC: World Bank. doi: 10.1596/978-1-4648-1612-3.
6. Flores E., Granelli L. The pandemic crisis response is a long-term marathon: Some key principles to drive the G20 economic policy response in 2021 // Elena Flores, Lucia Granelli. - 14 December 2020. - [Електронний ресурс]: Research-based policy analysis and commentary from leading economists. – URL: <https://voxeu.org/article/some-key-principles-drive-g20-economic-policy-response-2021>
7. De Kluyver, C. (n.d.). [Fundamentals of Global Strategy](#). Saylor Foundation. 2017.

15. Електронні ресурси

1. Офіційний сайт Міжнародного валютного банку [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.imf.org/en/Home>
2. Бази статистичної інформації даних та публікацій ООН - www.un.org/ru/databases/
3. Всесвітній банк – www.worldbank.org
4. Всесвітня торговельна організація – www.wto.org
5. Державний комітет статистики України – www.ukrstat.gov.ua

6. Європейська асоціація вільної торгівлі - <http://www.efta.int/>
7. Організація економічної співпраці та розвитку – www.oecd.org
8. Організація об'єднаних націй – www.un.org
9. Council on Foreign Relations USA <https://www.cfr.org>
10. Статистичні дані Міжнародного Валютного Фонду. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.imf.org/external/index.htm>
11. Офіційний сайт міжнародного інвестиційно-аналітичного агентства Bloomberg [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.bloomberg.com>
12. Офіційний сайт національного аналітичного агентства VoxUkraine [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://voxukraine.org/uk/>
13. Офіційний сайт Міжнародної Асоціації Інвестиційних Професіоналів [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.cfainstitute.org
14. Офіційний сайт Financial Times [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.ft.com
15. Офіційний сайт міжнародного інвестиційно-аналітичного агентства Bloomberg [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.bloomberg.com>
16. Офіційний сайт національного аналітичного агентства VoxUkraine [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://voxukraine.org/uk/about-us/>
17. Аналітичний центр Розумкова <https://razumkov.org.ua/>